

Věc: Posudek vedoucího diplomové práce Bc. Sabíny Hancinové s názvem *Kto chytá v žitě a Deň ako stvorený pre banánové rybičky – analýza motívov*.

Autor posudku: doc. Mgr. Jakub Češka, Ph.D.

Autorka zvolené téma jasně a zřetelně formuluje. Zároveň je hodlá řešit na striktně definovaném teoretickém poli – k tematické analýze se hodlá dobrat v perspektivě klasické naratologie. Kladně hodnotím také to, že autorka pracuje s původním zněním originálu, přičemž poukazuje na sémantické posuny, ke kterým v překladu do slovenského jazyka dochází (určité zásahy si nezadají s cenzurou). Rozsáhlejší pasáž věnovanou problematice překladu hodnotím vysoce, neboť se v ní autorce podařilo ukázat, jakou estetickou hodnotu román příliš ohleduplným překladem (s ohledem na vkus a citlivost čtenáře, nikoli na znění originálu) ztrácí – především se jedná o hovorovost, k níž se druží repetitivnost, vulgarismy atp. Podstatné však je, že autorka ukazuje nakolik toto „zjemnění“ jazyka originálu zcela stírá stylistickou rovinu, jíž je ovšem hlavní hrdina především charakterizován.

Dále je sympatické, že se autorka neomezuje pouze na naratologickou perspektivu, nýbrž při reflexi centrální tematiky dětství podnikne exkurs k filozofickému výkladu iluzorního dětského světa v podání Hannah Arendtové. Kladně hodnotím také velmi dobré obeznámení s naratologickou literaturou, byť je převážně reprezentována zdařilou propedeutickou knihou Tomáše Kubíčka, Petra A. Bílka a Jiřího Hrabala.

Dovolil bych si vytknout odkaz na internetovou příručku o výstavbě literárního díla, kterou autorka využívá pro úvodní – přibližnou a tudíž nepřesnou charakteristiku motivu, jíž dále upřesňuje. Přestože má tento odkaz roli zcela marginální, bývalo by lepší se mu zcela vyhnout. Zejména v případě, když autorka s pochopením rekapituluje Tomaševského pojetí motivu, které je pro celou západní naratologii dvacátého století zásadní.

Pokud jde o sledovanou tematiku, nutno dodat, že autorku snad trochu mate motiv či motivace v podání Tomaševského, u něhož se však jedná o základní principy vyprávění, jedny posouvají děj, druhými se autor snaží udržet kontakt se čtenářem. Podstatné pro tyto motivy ovšem je, že se důsledně vzato jedná o na jedné straně dynamické, na straně druhé statické jednotky, u nich však není vůbec důležitá jejich obsahová stránka.

Pokud by autorka chtěla důsledněji reflektovat jednotlivé motivy (jako například již zmiňované dětství), bylo by záhodno zaměřit se na metaforickou stránku (či mýtickou) příslušného díla a tu se teprve snažit rozkrývat v příslušných metaforických kontextech. Zároveň je však třeba uznat, že se autorka základní motivy pospat snaží, v tomto popisu předvádí nejen důkladnou znalost interpretovaného díla, nýbrž také své zdařilé interpretační schopnosti.

Zde bych měl však jednu drobnou výtku, která směřuje právě k interpretačnímu charakteru práce. Autorka totiž dílčí pasáže parafrázuje a pozvolna z nich rekonstruuje tematické trsy. Tento způsob je jistě legitimní, ovšem poukazuje také na jisté limity práce, neboť v tomto

argumentačním postupu se jí nemůže podařit výraznějším způsobem tematizovat metaforický, či tematický potenciál interpretované prózy.

Autorka se ve své práci představuje jako velmi dobře obeznámená teoretička a zběhlá interpretka, ovšem k tomu, aby rozkryla dynamiku tematické sítě, by bylo zapotřebí provést ještě další výraznější interpretační krok. Obdobný explikační postup bychom však mohli vyžadovat po disertační práci, jeho „absence“ nijak nesnižuje hodnotu autorčiny interpretace, a proto nastavuji její hodnocení v rozmezí výborné a velmi dobré.

V Praze 6. 7. 2016

Jakub Češka